

ח' טבת, תשע"ט

16 דצמבר, 2018

לכבוד נשיאת בית המשפט העליון

כבוד השופטת אסתר חיות

באמצעות פקס: 02-6759648

העתק: נשיא בית המשפט המחוזי כבוד השופט איתן אורנשטיין באמצעות פקס: 03-7474123

הנדון: השתלמות שופטים ע"י אנשי מקצוע מהוועד הציבורי נגד עינויים בישראל

שלום רב,

נדהמנו לקרוא הבוקר (יום ראשון 16.12.18) בעתון "הארץ" על סדרת ההשתלמויות וההרצאות שהעבירו אנשי שב"כ לשופטים ביחזמת סגן נשיא בית המשפט לעניינים מנהליים, השופט קובי ורדי.

על פי הכתוב, שופטים בבית המשפט המחוזי בתל אביב, קיבלו הדרכה מאנשי שב"כ בנוגע להיבטים שונים הקשורים ליישום חוק המאבק בטרור ולעתירות מאוימים ואף בנושאים הקשורים לחוק הכניסה לישראל. על פי הכתוב בסדרת ההשתלמויות שעסקן כאמור במגוון של נושאים מורכבים, בעלי חשיבות מיוחדת הקשורה לזכויות אדם, נחשפו השופטים אך ורק לעמדת נציגי מערכת הביטחון והרשויות בלבד. אחד המשתתפים אף אמר כי פחות או יותר "אמרו לשופטים מה לכתוב בהחלטותיהם".

יצוין כי השתלמות זאת יצאה אל הפועל בשעה שהתחייבות להשתלמויות שופטים בדין הבינלאומי ובפרוטוקול איסטנבול (סט כללים מנחים לתיעוד עינויים שהתקבל ע"י האו"ם בשנת 1999) כמפורט בוועדת טירקל משנת 2011 והמלצות ועדת האו"ם של האמנה נגד עינויים (CAT) משנת 2016 – לא התקיימו. על רקע העובדה כי המדינה הפרה את התחייבותה לקיים השתלמויות מקצועיות בתחומים הנ"ל חמורה שבעתיים העובדה כי השתלמות כגון זאת המתוארת בכתבה התקיימה מתחת לרדאר של המכון להשתלמויות שופטים.

לפיכך, נבקש כי השופטים יעברו בהקדם סדרת של השתלמויות בדין הבינלאומי ובתיעוד וזיהוי עינויים וכי תוכן השתלמויות אלה יורכב יחד עם המכון להכשרת שופטים, מומחים בפרוטוקול איסטנבול, הוועד הציבורי נגד עינויים וארגוני זכויות אדם נוספים.

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 9104601 טל: 03-7733134 פקס: 03-9080588

POB 4634 Jerusalem 9106401 Tel: 972-3-7733134 Fax: 972-3-9080588

E-mail: pcati@stoptorture.org.il Website: www.stoptorture.org.il

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל גאה בתמיכה ובמימון שהוא מקבל מאנשים פרטיים, קרנות, ממשלות, וגופים מקצועיים. רוב המימון של הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל מגיע מישויות מדיניות זרות.

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל, פועל משנת 1990 למען בני אדם באשר הם – ישראלים, פלסטינים, מהגרי עבודה ונתינים זרים נוספים, השוהים בישראל ובשטחים הכבושים, במטרה להגן עליהם מפני עינויים והתעללויות שנוקטות רשויות האכיפה והחקירה הישראליות, כלומר: משטרת ישראל, שירות הביטחון הכללי, שירות בתי הסוהר וצה"ל. בכך פועל הוועד על-פי ערכי המוסר והדמוקרטיה ועל-פי החוק הישראלי והבין-לאומי ברוח האמנה הבינלאומית נגד עינויים.

לא ייתכן כי בנושאים בעלי אופי רגיש, עליהם חלים דיני זכויות האדם, עקרונות יסוד וחוקי יסוד, שופטים במדינת ישראל יקבלו תמונת עולם חד ממדית רק של אנשי שב"כ ואנשי כוחות הביטחון. על מנת להגיע להכרעות מאוזנות, הממלאות את שיטת האיזונים והבלמים" בתוכן חי ואמתי על השופטים בישראל להכיר ולשמוע גם את קולה של החברה האזרחית כולה.

תמונת עולם החותרת לשמירה והגנה על זכויות אדם גם בזמנים של מאבק בטרור הנה חיונית על מנת ליצור קהיליית שופטים וגוף פסיקה הרואה את מורכבותה של המציאות בישראל ולא מהווה זרוע נוספת של השלטון המבכר מציאות בה אין ביקורת שיפוטית.

אנחנו סמוכות ובטוחות כי כבודכם מאמינים ופועלים על מנת ליצור קהילייה שיפוטית הרואה בשיח זכויות האדם רכיב הכרחי לשמירה על אופייה של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית, ערכית ושומרת חוק. השתלמויות והכשרות הנם הזדמנות מצוינת להרחיב ולהעמיק את עולם הידע והתוכן של השופטים ולפיכך ישנה חשיבות עצומה כי הם יחשפו למגוון הקולות המאפיינים את החברה הישראלית על כל גווניה. הסתפקות בהצגת עמדת המערכת הביטחונית בלבד ובעיקר של השב"כ מדאיגה ביותר ויצרת חשש ממשי להטיה מובנית של מוסד השפיטה בישראל.

לפיכך, נבקשכם לערוך סדרה של השתלמויות לשופטים בערכאות האמורות בהם יחשפו אנשי מקצוע מתחום המשפטים והרפואה את השופטים למגוון סוגיות הקשורות לחקירות שב"כ ומשטרה, עינויים ויחס אכזרי ומשפיל וכן ליישומן של פרוטוקול איסטנבול.

בברכה,

מוריה שלומות, ע"ח

ד"ר רחל סטרומזה